

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ivo Pospíšila, soudkyně Lenky Kaniové a soudce Michala Bobka v právní věci žalobce: **P. M.**, zastoupen JUDr. Tomášem Truschingerem, advokátem se sídlem Bašty 413/2, Brno, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 8. 2023, č. j. X, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2025, č. j. 32 Ad 20/2023 - 57,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná prvostupňovým rozhodnutím zamítla žádost žalobce o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu a změny stupně invalidity z druhého na třetí stupeň (§ 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění). Proti rozhodnutí podal žalobce námitky, které žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla.

[2] Žalobce se proto obrátil na krajský soud, který jeho žalobu proti napadenému rozhodnutí zamítl. Krajský soud nechal vypracovat posudek Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, jehož závěrem byl pokles pracovní schopnosti stěžovatele o 50 %, což odpovídá invaliditě druhého stupně. Dále se zabýval námitkou žalobce o možnosti aplikace čl. 46 odst. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. 4. 2004, o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen „nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení“), které sjednocuje rozhodnutí členských států o stupni invalidity. Krajský soud dospěl k závěru, že se uvedená unijní úprava v tomto případě neaplikuje, neboť shoda mezi právními předpisy Rakouska a České republiky o podmínkách týkajících se stupňů invalidity není potvrzena v příloze VII (čl. 46 odst. 3 nařízení o koordinaci systémů sociálního zabezpečení).

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností, v níž navrhl, aby jej Nejvyšší správní soud zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] Krajský soud podle stěžovatele při hodnocení skutkového stavu vycházel pouze z posudku posudkové komise, který je nepřezkoumatelný a neúplný. Stěžovatel se domnívá, že ani posudková komise, ani soud dostatečně nezohlednily jím předložené lékařské zprávy. Stěžovatel se domnívá, že krajský soud jej měl vyslechnout a zhodnotit jeho stav během jednání před soudem.

[5] Správní orgány také dostatečně nesplnily svou povinnost přihlížet *k dokumentům, lékařským zprávám a informacím správní povahy získaným institucí kteréhokoli jiného členského státu, jako kdyby byly vydány v jejím vlastním členském státě* [čl. 49 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. 9. 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (dále jen „prováděcí nařízení“)], neboť posudková komise dostatečně nevysvětlila rozdíly mezi posouzením invalidity v Rakousku a ČR. Napadené správní rozhodnutí je z těchto důvodů dle názoru stěžovatele nepřezkoumatelné.

[6] Stěžovatel konečně namítal průtahy v řízení před správním orgánem a krajským soudem.

[7] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti poukázala na skutečnost, že stěžovatel neuvedl, kterou lékařskou zprávu v posuzované věci považuje za opomenutou či „překroucenou“. Upozornila na roli posudkových lékařů, jejichž úkolem není vytváření primárních klinických poznatků o zdravotním stavu posuzovaného, a roli soudů, kterým zásadně nepřísluší hodnotit zdravotní stav stěžovatele či vznik invalidity. Taktéž zpochybnila, že by vyšetření stěžovatele pro účely posudku přineslo nové poznatky o jeho zdravotním stavu. Ve zbytku se žalovaná ztotožnila s odůvodněním napadeného rozsudku a navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a byla podána v zákonné lhůtě. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně;

pokračování

(3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Ve věci stěžovatele však tyto podmínky naplněny nejsou.

[9] Stěžovatel namítá nepřezkoumatelnost a neúplnost posudku posudkové komise. Zdravotní stav měl zhodnotit soud výsledkem během jednání. Nejvyšší správní soud odkazuje na svou ustálenou judikaturu, podle níž je posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti osob věcí odborně medicínskou, a soud proto nemůže posoudit věcnou správnost odborných lékařských posudků (rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2014, č. j. 3 Ads 55/2013 - 29, č. 3065/2014 Sb. NSS). Kasační soud také již uvedl, že soudy nemohou vlastní úvahou nahradit ani případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho neúplnost nebo nepřesvědčivost (srov. rozsudek NSS ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48, usnesení NSS ze dne 17. 10. 2024, č. j. 3 Ads 12/2024 - 41, bod 21). Krajský soud se tedy neodchýlil od judikatury kasačního soudu, jestliže neprovedl výslech stěžovatele za účelem hodnocení jeho zdravotního stavu.

[10] Úkolem soudu je však zhodnocení jednoznačnosti, určitosti, úplnosti a přesvědčivosti odborných posudků (srov. např. rozsudky NSS ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003 - 61, č. 800/2006 Sb. NSS; ze dne 11. 10. 2013; č. j. 4 Ads 42/2013 - 43; či ze dne 8. 7. 2015, č. j. 10 Ads 116/2014 - 46, bod 8). Posudek se považuje za úplný a přesvědčivý, pokud se v něm posudková komise vypořádala se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédla k potížím udávaným žadatelem a své posudkové závěry jednoznačně a konkrétně zdůvodnila (srov. usnesení NSS ze dne 17. 10. 2024, č. j. 3 Ads 12/2024 - 41, bod 21). Krajský soud se v napadeném rozsudku zabýval přezkoumatelností a úplností posudku. Žalobce podle něj přitom nepřednesl tvrzení, která by byla způsobitelná závěry posudku zpochybnit. Soud tak vyhověl výše uvedeným požadavkům vyplývajícím z judikatury kasačního soudu. Posudková komise taktéž naplnila požadavek čl. 49 odst. 2 prováděcího nařízení, neboť – jak ostatně shledal již krajský soud – posudek se zabývá i podklady z Rakouska a hodnotí je za použití české právní úpravy, tedy s ohledem na to, že „*legislativa stran přiznání stupně invalidity je odlišná v ČR i Rakousku*“ (str. 7 posudku). Posudková komise k nim tedy přihlédla jako kdyby byly vydány v jejím vlastním členském státě a vycházela z nich.

[11] Nejvyšší správní soud také již rozhodl, že samotná délka správního řízení zpravidla nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 7. 2024, č. j. 5 As 193/2023 - 29), podobně průtahy v řízení před soudem nemohou být samy o sobě důvodem pro zrušení rozsudku (např. rozsudek NSS ze dne 22. 8. 2024, č. j. 7 As 115/2023 - 47, bod 40).

[12] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že se krajský soud nijak neodchýlil od judikatury kasačního soudu a nedopustil se ani hrubého pochybení při výkladu hmotného či procesního práva. Kasační stížnost proto soud odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[13] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60

odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení č. j. 9 As 83/2021 - 28). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, a proto jí soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. května 2025

Ivo Pospíšil
předseda senátu